

Música i poesia

BCP

BARCELONA CLARINET PLAYERS

Proyecto

Els **BCP** presentem un projecte que aplega la composició original per a quartet de clarinets "**Czernowitzen Skizzen**", del compositor austríac **Alexander Kukelka**, amb la poesia de **Paul Celan**.

La música, amb una forta empremta klezmer, està estructurada en dotze moviments entre els quals s'intercalarà el recitat d'onze poemes, escollits per Arnau Pons, estudiós, traductor i gran coneixedor de l'obra de Celan.

A més, celebrem que ens els propers anys, l'editorial LaBreu anirà presentant la traducció al català de les obres completes del poeta, tasca realitzada pel propi Arnau Pons.

Al principi del concert-recitat és farà una presentació, introduint la figura de Celan i explicant a l'audiència el criteri alhora d'escollir els poemes.

Proposem el recitat sense música, i aquesta serà interpretada per procurar una atmòsfera que convidi, no sols a l'escolta, sinó també a la reflexió (els assistents disposaran dels poemes originals i en la seva traducció al català).

El concert té una durada aproximada de 60 minuts.

Alexander Kukelka

Paul Celan

Czernowitzer Skizzen de Alexander Kukelka

Durant just un segle i mig, fins a 1918, Bukowina amb la seva capital Czwenowit , era no solament el punt de trobada entre l'est i l'oest, sinó a més oferia a les cultures germanoparlants jueva, polonesa, romanesa i rutena un espai vital, sense igual a Europa. Czernowitz era, com diu la dita, "un poble de selva negra, un gueto de Podolien , un suburbi petit de Viena, un tros de la Rússia més profunda i un tros de l'Amèrica més moderna".

Aquest mosaic de pobles, únic en el seu viu colorit, era un biòtop cultural, i sobretot de llengües, d'una força alumbradora històrica de tal magnitud, que fins als nostres dies s'ha mantingut en la memòria col·lectiva el "mite de Czernowitz". Malgrat tots els contrastos, el unificador en aquest "gresol multicultural" a l'extrem més oriental de la monarquia del Danubi, era l'amor cap a la llengua alemanya. Dues guerres mundials i el nacionalsocialisme han aniquilat aquesta diversitat, expulsat les ètnies, les han dissipat en totes les direccions del vent i han eliminat les seves petjades.

Els dotze moviments de la partitura "Czernowitzer Skizzen" reflecteixen indiscutiblement el discurs compositiu amb els esquemes musicals, tal com ho haguessin trobat a Brahms, Kodály, Bartók o al mateix Stravinsky, i el tresor arcaic de la música popular. A més, els dotze moviments reproduïen no tant el discurs dels colors folklòrics i amb això estereotips jueus carregats de clixés, sinó són molt més un profund escoltar, sentir, de fet una "música de records" d'aquest paisatge de llengua únic. Les imatges, espais, models i escenes que evoquen es poden comparar de forma més encertada amb els impulsos colorits i vius en l'aquarel·la "Mercat a la plaça de cercol de Czernowitz" (1904) d'Oskar Laskes.

En el gest del compositor passional del teatre musical, escènic o cinematogràfic es percep un plaer incontenible d'explicar històries, de submergir una vegada més en l'ànima d'aquest món soterrat, comparable amb un actor, quan es llisca en un paper, que en sentit literal de la paraula l'atrapa. De forma calidoscòpica s'obren espais de sons que en la seva plasticitat permeten crear gent, històries i paisatges davant els ulls espirituals de l'espectador.

Com si vingués de molt lluny es percep el so esvaït d'una cultura, que d'una manera tragicòmica no vol prendre nota del seu enfonsament, i es perd més enllà de tota la injúria dels temps, gairebé conscient, en l'embolic de veus de les converses (de baralla), falsedats, murmuris, mentides i debats, en una saloma monòtona de la història, de l'oració ... I tot això aparellat amb aquella "gràcia" fatalista, es retira de l'embolic amb una ironia tènue però decididament.

Així doncs, si un deixa la seva oïda acuradament al cor imaginari de Bukowina, rebrà a canvi potser un so expressiu d'un món desaparegut, el qual, tal com Paul Celan va escriure una vegada, vivien la "gent i germans".

1 Czernowitz, ciutat del poeta Paul Celan que així era anomenada en l'imperi austrohongarès fins 1918. Durant les guerres i les ocupacions del segle XX ha canviat en diverses ocasions de noms: en romanès Cemauti, en rus Tschernowizi (o Chernovcy), des de la independència d'Ucraïna el 1991 Tschernlwzi (o Chernivici)

2 Podolien, antany una zona de govern rus a la frontera amb Austro-Hongria, avui forma part d'Ucraïna al sud-oest i de Moldàvia al nord-oest.

Innovació, fusió, interdisciplinarietat o pedagogia són alguns dels conceptes que millor defineixen la línia creadora dels BCP.

L'agrupació neix l'any 2010 i està formada per membres de la Banda Municipal de Barcelona. Tot i la seva curta trajectòria, van rebre la invitació per participar al V Congrés Nacional i II Congrés Europeu del Clarinet celebrat a Madrid el Desembre del 2011. A més, mantenen una estreta col·laboració amb l'Auditori de Barcelona, fent el primer concert el Gener del 2013 i on recentment han estrenat el cicle "Denominació d'Origen".

Durant la temporada passada, els BCP van rebre consell del prestigiós quartet Vienna Clarinet Connection i van ser convidats al Festival de les Festes de la Mercè de Barcelona.

Els seus projectes han despertat tal interès que compositors de la categoria de Pedro Iturralde (que està reinstrumentant la seva obra per als BCP), Joan Lluís Moraleda, José Rafael Pasqual Vilaplana o Helmut Hoedl els hi han dedicat obres i les companyies Selmer i Vandoren els hi han ofert ser artistes representants de les seves marques.

Cal destacar que la primera col·laboració que l'agrupació va fer amb el món del vídeo (Ragtime, del director Ibai Abad) va ser premiada amb un accésit al concurs Videoclàssics del Festival de Pasqua de Cervera 2012.

El futur dels BCP es defineix per concerts, gravacions, encàrrec i composició de noves obres (Enric Palomar, Óscar Navarro o Albert Guinovart entre d'altres) i la realització d'audicions pedagògiques, sempre amb el compromís de ser una formació plenament integrada en la societat, responent a les seves necessitats i al seu temps.